

Open brief

Aan de minister van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit
Mevrouw G. Verburg
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Ons kenmerk : JB/11.055
Uw brief : 19/11/08; Viss 2008/5769
Onderwerp : Nationaal aalbeheerplan

Bilthoven 20 november 2008

Geachte mevrouw Verburg,

Gisteren heeft iedereen kennis kunnen nemen van uw voorgenomen nationaal aalherstelplan, welke aanstaande maandag in de Tweede Kamer zal worden besproken.

Eindelijk maatregelen

Sportvisserij Nederland is blij dat -dankzij Brusselse regelgeving- nu eindelijk ook in Nederland na bijna 10 jaar praten daadwerkelijk maatregelen genomen gaan worden om de ernstig bedreigde aalstand te herstellen. Wij vinden het daarbij goed dat u deze maatregelen op een breed vlak treft.

Minimaal ambitieniveau

Uitermate teleurgesteld zijn wij echter over het minimale ambitieniveau dat uit uw brief spreekt om de aal te beschermen.

De hoeveelheid intrekende glasaal is -zoals u zelf in uw persbericht aangeeft- de afgelopen twintig jaar afgenomen tot slechts 1 % van het oorspronkelijke niveau. Onderzoeken van gerenommeerde onderzoeksbureaus (IMARES, VISadvies, VIVION), die in uw opdracht zijn uitgevoerd, geven aan dat als de sterfte van aal door de visserij en ander menselijk handelen per direct tot nul zou worden teruggebracht, het dan nog minstens 60 jaar zal duren voordat het doel zal worden gerealiseerd dat Brussel vereist, namelijk 40 % uittrek van de natuurlijke schieraalproductie. Afgaande op de mening van deskundigen kiest u met uw maatregelenpakket helaas eerder nog voor een periode van 100 jaar of langer!

Deze ambitie staat in schril contrast met het -zeker ook voor de sportvisserij ingrijpende- besluit dat de sportvisserij een half jaar geleden heeft genomen vanuit een gevoelde eigen verantwoordelijkheid om vanwege de kritieke aalstand vanaf 2009 alle gevangen aal direct terug te zetten.

Gesloten tijd onvoldoende

U geeft aan dat u zich bij het opstellen van uw maatregelen heeft laten adviseren door de aalklankbordgroep, waarin deskundigen uit de onderzoekswereld, natuurorganisaties en sport- en beroepsvisserij waren vertegenwoordigd.

Bij deze willen wij echter melden dat diezelfde aalklankbordgroep gezien de ernst van de situatie naast de noodzakelijke biotoopverbetering heeft geadviseerd de komende vier jaar de aalonttrekking door de visserij van augustus tot december te stoppen en daarna gedurende het gehele jaar de onttrekking te beëindigen. Dit in samenhang met een sociaal economisch plan voor de beroepsvisserij.

De door u voorgenomen gesloten periode van 1 september t/m 31 oktober is in dat licht wel heel kort, ondanks dat het daarbij om circa 35 tot 50 % van de huidige beroepsmatige aalvangst gaat.

Wettelijke ongelijkheid

Verder maakt Sportvisserij Nederland ernstig bezwaar dat u in uw voorstel met twee maten meet. De zeesportvisserij mag volgens uw voornemen wettelijk het gehele jaar geen aal meer meenemen, terwijl de beroepsmatige aalvisserij slechts twee maanden wordt gesloten en de overige tien maanden gewoon aal mag wegvangen.

Vanuit het streven naar herstel van de aalstand is er geen enkele grond voor een dergelijk onderscheid en is dit dus ook niet te 'verkopen'. Sportvisserij Nederland acht het derhalve wezenlijk om de gehele visserij (sport en beroep, zowel in zee als het binnenwater) gelijkelijk wettelijk te beperken door het instellen van zowel een **gesloten tijd voor aal** alsmede een **gesloten tijd voor het praktisch gebruik van aalvistuigen** en wel voor de **periode van augustus tot december** conform het advies van de aalklankbordgroep.

Dit geheel staat los van het feit dat elk der partijen vanuit een zelf gevoelde verantwoordelijkheid kan kiezen voor een grotere eigen inperking, zoals de sportvisserij op de binnenwateren vanaf 2009 doet.

Vaag

Voorts constateren wij dat het voorgestelde oplossen van migratieknelpunten reeds vigerend beleid is -eveneens opgelegd door Brussel- en geen specifiek extra inzet voor aalherstel behelst. Eigenlijk is uw extra financiële inzet bij de voorgenomen maatregelen ter herstel van de aalstand slechts € 700.000.

Ten aanzien van de beperking van vissterfte bij waterkrachtcentrales kunnen wij niet plaatsen waar het percentage van 35 % vandaan komt en welke toelaatbare sterfte het concreet betekent. Tevens geeft u geen enkele zekerheid hoe en wanneer dit gaat worden gerealiseerd.

Wat verder ontbreekt in uw voorstel is aandacht voor (extra) toezicht op en handhaving van de door u voorgestelde maatregelen.

In zijn totaliteit geeft u wel aan dat u verwacht te voldoen aan de eisen die de Europese Commissie stelt, maar nergens wordt duidelijk wat u nu nastreeft en wanneer wat wordt bereikt.

Symbool politiek

Bijzonder in de opsomming vinden wij de beëindiging van de uitgifte van peurvergunningen door LNV. Het nemen van deze maatregel is uiteraard aan u zelf. Maar voor het goede begrip, dit gaat in concreto om slechts 79 stuks en staat in geen enkele verhouding tot de overige maatregelen. Daarbij wordt aldus door u het peuren wél in een heel negatief daglicht geplaatst, terwijl het hier een zeer visvriendelijke vangmethode betreft en het peuren derhalve ons inziens gewoon onder de voornoemde gesloten tijd voor aal behoort te worden geplaatst.

Stringente landelijke maatregelen dringend noodzakelijk

Met u zijn wij van mening dat thans juist landelijke maatregelen dringend noodzakelijk zijn. Voor een decentraal beleid bestaat nochtans absoluut onvoldoende basis. Nog niet overal bestaan (goed functionerende VBC's), er vindt nog maar sporadisch visserij plaats op basis van een door partijen overeengekomen visplan, vaak ontbreekt het aan voldoende kennis van de lokale toestand van het aalbestand en er bestaat ook nog geen beheermodel voor de aal.

Samenvattend vragen wij u dringend om verdergaande en meer evenwichtige maatregelen -zoals hiervoor genoemd- te nemen, teneinde het noodzakelijke herstel van de aalstand te bespoedigen. Wij zijn bereid hierover met u van gedachten te wisselen en zien graag uw reactie tegemoet. Wij rekenen op uw inzet. Goed rentmeesterschap -de zorg voor mens en natuur in de komende generaties- is per slot van rekening toch een hoeksteen van uw beleid.

Hoogachtend,

Ir. J.J.A. Bongers
Directeur

Cc. Vaste Kamercommissie voor LNV